

Andante

TEMMUZ - AGUSTOS 2012 • Yıl 9 Sayı 71 • Fiyatı 7 TL

Türkiye'nin Klasik Müzik Dergisi • www.andante.com.tr

Andante'den
3 ek birden!

Emre Aracı Edinburgh'daki
orkestrasının başına 20 yıl
sonra yeniden geçti

Ergüven'den öneriler
Operalarımız Verdi-Wagner
yılında neler yapmalı

Söyleşiler

Selva Erdener
Antonio Pappano
Daniel Müller-Schott
Özcan Ulucan

"Klasik müziğin patronu"
Klaus Heymann ile
Münih'te görüştük

Charles Dickens'in klasik müzik
tutkusu

Bir akustik harikası:
KKL Luzern

Lebrecht "radyo orkestraları
rönesansı" üzerine yazdı

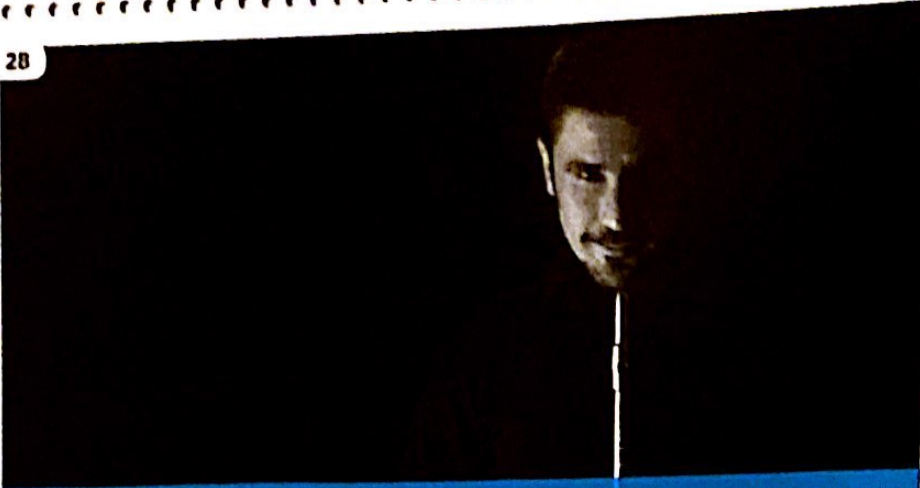
Hayallerine sahip çıkan bir flüt sanatçısı

Bülent Evcil

ISSN 1303-7749

28

Geçtiğimiz Mart ayında İtalya'nın Milano şehrindeki dünyaca ünlü La Scala'da "Flautomania" adında ikincisi düzenlenen flüt festivaline davet edilen **Bülent Evcli** yazarımız Rahşan Apay'ın sorularını yanıtladı.

36

Emre Aracı
20 yıl sonra yeniden
Edinburgh'un Reid
Konser Salonu'ndaydı.

46

Soprano **Selva Erdener**
Onur Aydın'a konuştu.

**ANDANTE'YE ABONE
OLANA 5 ADET CD
HEDİYE EDİYORUZ**

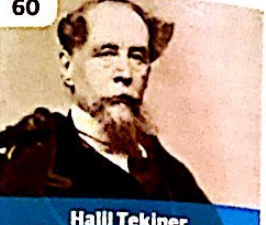
Abone olup **EMI, SONY, KALAN** etiketli **5 CD** kaydı sahibi olmak için **sayfa 104'deki abone formu**'nu doldurup bize ulaştırmanız yeterli.

56

Franco Soda **Antonio Pappano** ile konuştu.

60

Halil Tekiner
"Charles Dickens ve klasik
müzik" ilişkisini anlatıyor.

BU SAYIDA NELER BULACAKSINIZ

- 4 Kulls** | Serhan Bali
Klasik müzik endüstrisi Münih'te buluştu
- 12 Ardından** | Jale Nevin Engin
Bu topraklardan Zohrab Adigüzelzade geçti...
- 14 Gençlerden Haberiniz Var mı?** | Şefik Kahramankaptan
Boris Berman'la Bilkent'te Bir Hafta
- 16 Ne Dinliyorlar?** | Ela Oktay
- 18 Benim Koleksiyonum** | Ela Oktay
Haluk Ocal
- 20 Felemenk Diyarından** | Armağan Ekici
Türkiye - Hollanda diplomatik ilişkilerinin 400. yılı
- 22 Konser Sahnelerinden** | Tufan Türenç
Kutsal yolculuğun 40. yılı
- 24 Kontrpuan** | Norman Lebrecht
Radyo orkestralarında rönesans

- 26 Kaçmaz** | Mehmet Ergüven
Zamanla yarışmak
- 34 Başkent'ten Yansımalar** | Şefik Kahramankaptan
Devlet nişanları: Beğeni, teşekkür ve onur birleşimi
- 42 Notalar ve Sözcükler** | Aydın Büke
Daniel Müller-Schott ile futbol ve müzik üzerine bir söyleşi
- 49 Müziğin Mabebetleri** | Yalçın Akyıldız
İsviçreli akustik hankası KKL Luzern
- 52 Öğrenci İşleri** | Deniz Bayhan ve Esin Yardımlı
Özcan Ulucan ile bir söyleşi
- 54 Defter** | Ersin Antep
İzmir Müzik Festivali'ne değer kadın eli
- 64 İzmir'in Çokselli Tarihi** | Yaşar Ürük
İzmir yollarında

REHBER

- 66 MüzikAnaliz** | Güray Başol
- 68 Piyano Kliniği** | Buğra Gültekin
- 69 Audio & Video** | Yeni Ürünler

- 70 Klasik Gitar** | Tolgahan Çoçulu
- 72 Konser-Opera-Bale-Dans** | Eleştiriler

Bülent Evcil

"Gençler kendilerine yatırım yapmalı"

GÖKYÜZÜ DAMLALARI

Rahşan Apay
rahsan.apay@andante.com.tr

Çocukluktan gelen hayallerimiz vardır, onlara kavuşacağımız günü iple çeker, bir an önce büyümek isteriz... Fakat yaşam hayallerden daha hızlı yaklaşır bazen yanımıza. Zamanla, sorunun dünyada değil kendimizde olduğunu anlamaya başladığımızda, yaşam olanca ağırlığı ile omuzlarımızdadır artık... İşte bu noktada bize sunulmuş olan yeteneklere ya sırtımızı döneriz ya da hayallerimiz sandığımız yetilerimize sahip çıkarız. Hayallerin gerçek olması, tüm insani öğretilerden geçmek ve olgunlaşmak demektir; çalışmak demektir, düşünmek, öğrenmek, üretmek, sevmek demektir. Flüt sanatçısı Bülent Evcil de hayallerine sahip çıkan ve onları gerçekleştirebilen, paylaşılan müzisyenlerden biri.

Fotoğraf: Volkan Kıvanç

Haçaturyan Konçerto'nun birinci bölümünü kadansıya beraber hatasız çaldım. Galway "Bu kadansı nereden buldun?" diye sordu. "Bulmadım. Sizin CD'nizi dinleyerek çıkarttım ve ezberledim" dedim. Çok şaşırdı. Çantasını açtı ve kendi el yazısından kadansın orijinalini bana hediye etti.

Geçtiğimiz Mart ayında İtalya'nın Milano şehrindeki dünyaca ünlü La Scala'da "Flautomania" adında ikincisi düzenlenen flüt festivaline davet edildin. Dünyadaki flüt camiası için çok prestijli ve önemli bir festival. Festivali biraz anlatır mısın? Nasıl davet edildin, neler yaşadın?

2005 yılında National Flute Association of America (Amerikan Flüt Birliği) tarafından otuz yıldır düzenlenmekte olan festivale davet edildim. Bu festival, solist flütçüler için önemli kabul edilir. Ardından San Diego ve New York'a davet edildim. Hemen sonra da Manchester'daki Flüt Festivali'ne katıldım. Burada verdiğim konser, İtalya'ya iki kez davet edilmeme neden oldu. İtalya'da yapılan konserlerin şöyle önemli bir özelliği vardı. Konserlerin hepsi kayıt ediliyordu ve çok başarılı bulunan canlı konser performansları, CD olarak İtalya'nın ünlü dergisi *Falaute* ile birlikte satışa çıkartılıyordu. Her iki konserim de Emmanuel Pahud'nun de yer aldığı CD'nin içine girince benim için çok prestijli bir durum haline geldi ve La Scala'ya kadar uzanan yolun başlangıcı oldu. Bir gün arabayla giderken telefonum çaldı. Arayan, *Falaute* dergisinin sahibi ve *Falaute* Flüt Festivali'ni düzenleyen Salvatore Lombardi'ydi: "La Scala'da 'Flautomania' adında bir flüt festivali düzenliyoruz. Aralarında senin de ismin var. Aşağı yukarı on flütçü olacak. Kabul eder misin?"

Böyle bir davet karşısında heyecanlanmamak mümkün değildi, çünkü aralarında Wolfgang Schulz (Viyana Filarmoni'nin solo flütçüsü), Patrick Gallois, David Formisano (La Scala'nın solo flütçüsü), Andrea Oliva (Santa Cecilia Orkestrası'nın solo flütçüsü), Francesco Loi (Torino'nun solo flütçüsü), ve Andrea Griminelli (Jean-Pierre Rampal yarışmasının birincisi) gibi müthiş isimler vardı. Birlikte aynı sahneyi paylaşacak olmak müthişti.

İtalya'daki kariyerinde pek çok kez dünyaca ünlü isimlerle aynı sahneyi paylaştın. Senin gibi donanımlı bir müzisyen bu düzeyde bir müzikal alışverişte kendini daha konforlu hissediyor olmalı...

Evet, öyle hissediyorum. Aynı ekollerden olmayabiliyorsun, ama o noktada gerçek müzisyenlik ve esneklik devreye giriyor. Bu da aynı bir yeti. Genellikle birbirimizin ekollerine dönük ve bir anda birbirimize yardım eder şekilde çalmaya ve çalışmaya başlıyoruz. Gerçekten üst düzey bir paylaşım oluyor bu. Aynı zamanda da zevkli ve öğretici. Çünkü kısa sürede bambaşka bir ekolü de tanıma ve öğrenme şansını da elde etmiş oluyorsun.

La Scala'nın nefes kesen atmosferi

Atmosfer nasıldı?

Koskocaman bir salon. Tavanda anlatılmaz büyüklükte bir avize ve arkana kadar dönen balkonlar... Öylesine devasa bir salonda (2500 kişilik) o akustiği nasıl sağlamışlar anlayamıyorsun. Dar bir odadaki akustiğe sahip. Her sesin, nefesin duyuluyor. Hatta seyircinin nefesi ve tepkileri bile duyuluyor. Kuliste otururken bir an şöyle düşünmeye başlıyorsun: Acaba bu odada benden önce kimler bulundu? Belki Barenboim burada baget vurdu on iki saat önce... Pavarotti yıllarca bu sahnede söyledi, belki Domingo dün gece buradaydı. İnsanın aklına böyle şeyler gelmeye başlayınca itiraf etmeliyim ki, ayakları yerden kesiliyor. Rüya gibi...

Viyana Filarmoni'nin solo flütçüsü Wolfgang Schulz ile bir akşam yemek yedik. Efsane bir şiliklik. Anlattığı hikâyeler akıl almaz. "Maazel böyle vururdu, şu senfoniye şöyle yönetmişti. Mehta'nın şu özelliği vardır, günün birinde şöyle olmuştum, böyle demişti" vs... Böyle seviyedeki müzisyenler ve hayatlar... İşte o zaman farklı hissetmeye, düşünmeye başlıyorsun. Böylesine güzel bir atmosferde, mesleklerinin en iyileriyle aynı sahneyi paylaşmak olağanüstüydü.

Nasıl bir program hazırlandı?

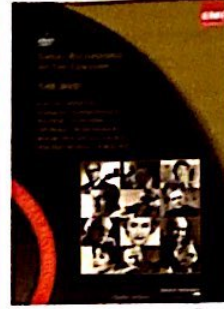
Toplamda üç kez çıktık sahneye. Hepimiz bir arada ikiyeşerli, üçerli gruplar oluşturduk. Ben Patrick Gallois ile birlikte Doppler'in *Duetto Americano*'sunu çaldım. En sonda da hep beraber sahneye çıkmak üzere çok renkli bir program hazırlandı. Konser bitiminde seyircilerle buluştuk. Görmeliydin, yüzlerce kişi oradaydı. Sanki bizler birer pop yıldızıydık. İlgi bu kadar üst seviyedeydi.

2500 kişinin enerjisi... O enerjiyle yoğrulmak nasıl bir duygu?

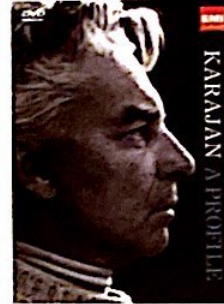
Müthiş bir enerji! Sen de solistsin, bilirsin. Çaldığın zaman salondaki enerji olumlu mu, olumsuz mu hemen anlarsın. Olumsuzsa, olumluya çevirmek için çabalarsın. Çevirmek de bir maharettir. Kendimi bu durumu her zaman olumluya çevirmeyi başarmış bir müzisyen olarak gördüm. Doğu Almanya bölgesinin Türklere yaklaşımı-

EMI
CLASSICS

Music From EMI

GREAT RECORDINGS OF THE CENTURY
CALLAS - MENUHIN - KARAJAN - ROSTROPOVICH -
RICHTER - STOKOWSKI - OISTRAKH - SCHMARZLOFF -
KLEMPERER - DE LOS ANGELES - FISCHER -
DIESKAU - TORTELLIER
2067889 - THE DVD

A PROFILE
KARAJAN
2165739 - THE DVD

EMI
vivaldi...
Kennedy

VIVALDI: THE FOUR SEASONS
ENGLISH CHAMBER ORCHESTRA KENNEDY
4924999 - THE DVD

EMI Music
Turkey
www.emimusic.com.tr
T. 0212 344 58 44 EMI
http://facebook.com/emimusicTurkey
http://twitter.com/emimusicTurkey

Türkiye'de bulunduğum noktalar beni hep daha yükseğe çıkardı. Aranan, istenen, sevilen bir müzisyen haline dönüştüm. Avrupada yaşarken yaptığım konserlerden çok daha fazlasını yapıyorum şu anda.

nı bilirsin. Ama ben 3-4 günde orkestraların bu olumsuz tavrılarını değiştirdiğimi bilirim. İtalya'da ise tam tersine sınırsız bir atmosfer vardı. Elbette bu diğer müzisyenlerin de samimi ve sıcak olmalarından kaynaklanıyordu.

Festival devam edecek mi?

Evet. Aynı kadroyla 2014'te Napoli'de yapmak istiyorlar. İtalya'daki flütçü arkadaşlarım Napoli Operası'nın İtalya'daki en iyi akustiğe sahip olduğunu söylüyorlar. Ben La Scala'ya hayran kaldım, ama onlar "bir de Napoli'yi gör" diyorlar.

İtalya'da tanınıyor ve seviliyor olmalısın?

Sanırım. İki yıl süreyle Arturo Toscanini Orkestrası'nda çalıştım. Orkestra, Lorin Maazel'in orkestrasıydı. Sponsorları ise Fiat ve BMW. Orkestraya benim seçilmiş olmam, "neden bir Türk flütçü seçiliyor, bizim flütçümüz yok mu?" söylentileri çıktığı için İtalya'da olay oldu. Tabii reklamın iyisi kötüsü olmaz. Bu beni daha da tanıtır yaptı. Festivallerde iyi çaldım. Çaldıkça önüm daha da açıldı. *Falaut* dergisinin ve festivalinin sahibi beni CD'lere koydu, ve CD'ler dergilerle birlikte satışa çıktı.

James Galway'ın açtığı yol

Bildiğim kadarıyla İtalya yolculukların James Galway ile birlikte açıldı. Galway ile yolun nasıl kesişti?

Kendisiyle 1989 yılında tanıştım. O zamanlar Brüksel Kraliyet Konservatuvarı'nda okuyordum. Oradaki hocam da Mark Grovas da Londra'da Galway'den özel dersler almıştı. O ekolü öğrenmek istediğim için Mark Grauwels'in Brüksel'deki sınıfına girmiştim.

Bahsettiğin bu ekolün ne gibi bir özelliği var? Seni çeken ne idi?

Çok güzel, büyük bir ton, güzel vibrato; insanı alıp götürür bir çalıp, inanılmaz bir teknik. Farklı, sihirli... Karpat Dağları'ndaki Pan flüt havasını çağrıştıran bir ton. Tamamen Galway'e has bir ekol. Zaten derslerde şöyle derdi: "Ya herkesin yaptığından daha iyi yapacaksın ya da kimsenin yapmadığını yapacaksın".

Brüksel'deki karşılaşmanız nasıl gerçekleşti?

1989 yılında daveti üzerine yanına gittim. Bana yaptığı sihirleri öğretti... Derslerimizin hepsini minik kayıt cihazıma kaydedtim. Bu kayıtları tam bir yıl boyunca gece gündüz dinleyerek çalıştım. Çünkü sonraki gidişimde belirgin bir fark yaratmış olmam gerekiyordu. İki yıl sonra tekrar gittiğimde, Haçaturyan konçertoyu çalışmış ve ezberlemiştim. Davide Formisano, ben ve Jeniffer adında bir kız ile sahneye çıktık. Haçaturyan konçerto çalışıyoruz. Galway de dinliyor. Kim hata yaparsa yerine oturuyor ve diğer flütçü ezbere olarak kaldığı yerden devam ediyor.

Üçümüz de hata yaptığımız için oturmak zorunda kaldık. Sonra sahneye kendisi çıktı ve "bakın üçünüzden de iyi çalışıyorum. Hala beni geçemediniz" dedi. Sonra tekrar sahneye çıktım. Birinci bölümü kadansıyla beraber hatasız çaldım. "Bu kadans nereden buldun?" diye sordu. "Bulmadım. Sizin CD'nizi dinleyerek çıkarttım ve ezberledim" dedim. Çok şaşırdı. Çantasını açtı ve kendi el tim ve ezberledim" dedim. Çok şaşırdı. Çantasını açtı ve kendi el yazısından kadansın orijinalini bana hediye etti.

O gün tesadüfen İsviçre basını da oradaydı. Galway benimle ilgili çok güzel şeyler söyledi. "Çok iyi bir flütçü ve çok yetenekli. Benim kadansımı kulaktan öğrenmiş ve neredeyse mükemmel derecede doğru çalışıyor. Kadansın el yazmasını kendisine hediye ettim. Masterclass'larımda ve yakın çevremde görmeyi istediğim, benim ekolüm için aradığım bir flütçü tarzı" dedi. Ondan sonra hayatım değişmeye başladı.

Almanya'da *Die Flöte* dergisi bu yazıyı haber yaptı. Sonrasında Almanya'da ismim duyulmaya başladı.

İki yıl sonra Dublin'de düzenlenen yarışmada Galway'in masterclass'ında "en iyi icracı" seçildim. Bu yarışmada çok az bir oy farkıyla ikinci oldum. Kazandığım ödülün sonra Galway'in eşi yanıma geldi ve "Onun özel öğrencisi olmak ister misin?" diye sordu. "Burs vereceğiz ve yol masraflarını da karşılayacağız" diye ekledi. Bu teklif karşısında havalara uçtum! Hayatımın fırsatı önüme gelmişti.

Bunu çok hayal etmişim! 1989'da yanına ilk gittiğim zaman içimden şöyle demişim: "Bu ekolün içine gireceğim. Bu çocukların arasında ben de olacağım". Yıllar içinde hayal ettiğim masterclass açılışlarında çalan dört kişiden biri ben olmaya başladım. "Benim ekolüm" diye tanıttığı flütçülerin içindeydim artık. Beş yıl süreyle

de bütün açılış konserlerinin hepsinde yer aldım.

Galway'le çalışırken bir yandan da Almanya'daki okuluma devam ediyordum diploma için. Çünkü Galway'den diploma alma şansım yoktu. Hep çok destek oldu bana. Arturo Toscanini Orkestrası'na da kendisi beni önermiştir.

Yaşamını yurtdışında sürdürmeyi düşündün mü?

Yurtdışında 12 yıl kaldım. 19 yaşından 31 yaşına kadar. Oradaki mentaliteye ve hayat tazına göre yaşamaya alışmışım. Fakat bir gün Yekta Kara Hanım arayarak İstanbul Devlet Opera ve Balesi'ne beni birinci flütçü olarak davet etti. Çok kısa bir süre sonra da Cihat Aşkın aradı. Yeni kurulmakta olan Borusan Filarmoni Orkestrası için solo flütçü olarak beni düşündüklerini ve bu pozisyonu düşünüp düşünmeyeceğimi sordu. Türkiye'ye döndüğümde her şeye en üst noktadan başlayacakmışım gibi geldi. Heyecanlandım ve "bunu deneyeceğim" dedim. Geriye dönüp baktığımda bu kararında asla pişman değilim. Türkiye'de

Anadolu'daki konserlerimde Türk repertuarı çalmayı tercih ediyorum. Daha doğrusu, zaman zaman klasik repertuarı farklı repertuarlarla karıştırmak gerek ki, insanlar flütü sevsin, "bu bildiğimiz şarkılar flütle de çalınıyormuş" desinler.

bulduğum noktalar beni hep daha yükseğe çıkardı. Aranan, istenen, sevilen bir müzisyen haline dönüştüm. Avrupa'da yaşarken yaptığım konserlerden çok daha fazlasını yapıyorum şu anda. Dostum Raffaele Trevisani hep derdi ki: "Git Türkiye'ye. Orada çok başarılı olacaksın ve oradan buraya daha çok başarı kazanarak geleceksin". Bu adam beni başından savmak istiyor, rekabet eden az insan olsun istiyor diye düşünürdüm. Ama şimdi ne kadar ileri görüşlü olduğunu anlıyorum.

kabul etmeyecekleri. Bu eseri defalarca çalarak, onu uluslararası flüt dünyasına sevdirdim. New York'ta, İngiltere'de, Slovenya'da, Sırbistan'da, İtalya'da çaldım ve salon yıkıldı. Çok güzel oldu. Bir gün Ulvi Cemal Erkin'in kızlarından avukatları aracılığıyla bir mektup geldi: "Bu eseri bir daha çalmayın yoksa sizi mahkemeye veririz. Buna izin vermiyoruz." Tabi çok üzülüm. Hatırlı kişilerin araya girmesine rağmen, kesinlikle kabul etmediler. Yalvardım, yakardım ama

boşuna...

Telif bedelinin ödenmemesi miydi sorun olan?

Para konuşulmadı, hatta oraya bile gelinmedi. "Biz bu eserin sadece büyük orkestra ile çalınmasına müsaade ediyoruz" dediler. Neden sadece orkestra?... Ben kötü mü çalıyorum?... Lütfen en azından bir kere dinleyin...

CD'nin piyasa çıkması, bazı eserlerin telif hakları nedeniyle oldukça gecikmeli oldu, öyle değil mi?

Evet, bu süreç tam iki yıl sürdü. İnsanlar paranoyaklaşmışlar. Eserler çalınınca bizim çok paralar kazanıp zengin olacağımızı zannediyorlar. "Ortadoğu Minyatürleri" CD'si 15 liraya satılıyor ve 1000 adet basıldı. Hepsini satılırsa, toplam 15.000 lira para getirecek. Bunun içinde CD'nin kayıt parası, dağıtım, basım ve piyanistin yol parası da var. Toplanan para, ucu ucuna belki masrafını çıkartır. Pek çok masrafı ben kendi cebimden yaptım. Çünkü kimse sponsor olmadı. Yurtdışında, uluslararası platformlarda çalışıyorum. Kartvizit olarak böyle bir CD'nin olması önemliydi, çünkü orada diğerleriyle yarışıyorsun; CD'si olmayan bir Türk flütçüsü olmak, eksi bir durum. Ayrıca bu CD'nin satılması, önümüzdeki dönemde gençlerin önünü açacak bir oluşuma yol açabilir. Yapımcılar "Biz Bülent Evcil'e CD

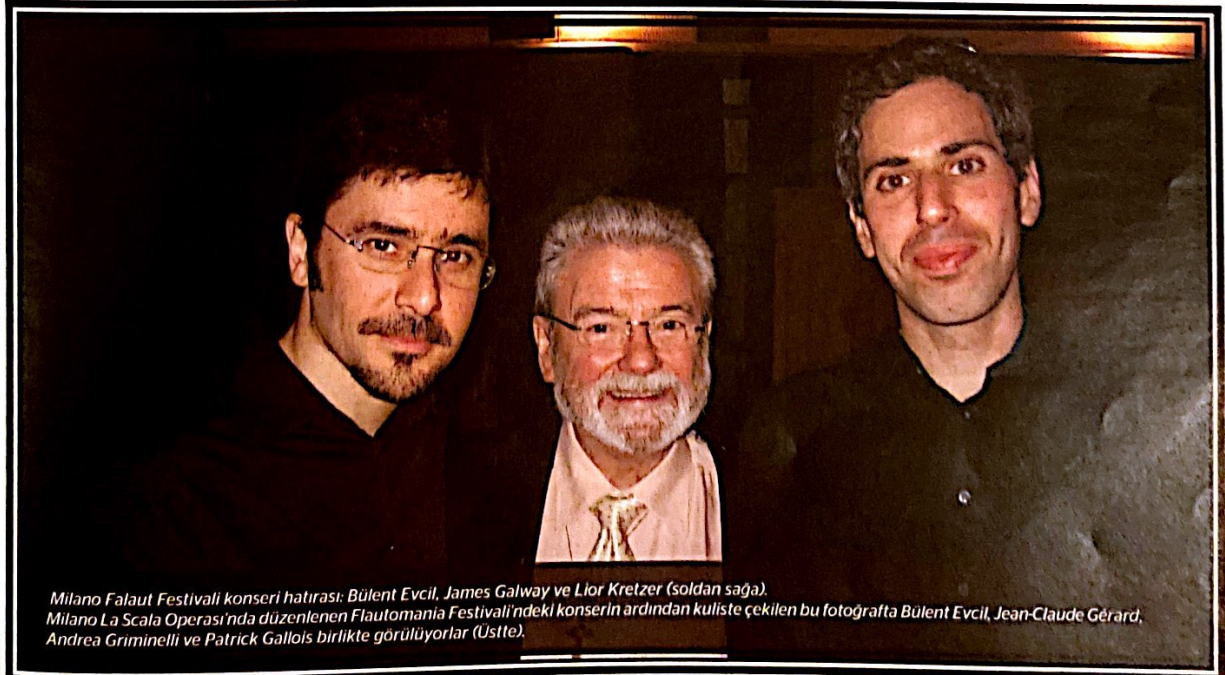
Ortadoğu minyatürleri CD kaydı

Ülkene döndüğünde ulusal kimliğini kazanarak "uluslararası" oldun. Bu anlamda da yepyeni bir CD çıkarttın. Nasıl bir repertuar seçtin?

A. K. Müzik'in yayımladığı "Ortadoğu Minyatürleri" adını taşıyan albümümde, *Sarı Gelin, Sultaniyegah Sirto, Yunus Emre Oratoryosu*'ndan 4. bölüm, Ortadoğu halk şarkıları gibi kulağımıza yakın gelen bir repertuar hakim. Piyanoda bana Lior Kretzer eşlik etti. Böyle bir repertuar seçmekteki amacım flütü yaymak ve sevdirmek, konserlerime gelen seyirci sayısını arttırmak ve onlara ulaşabilmek. CD piyasaya çıktıktan tam 10 gün sonra, 3 hafta süreyle D&R'da klasik müzik satışlarında ikinci sıraya yükseldi. Evin İlyasoğlu ve Hıncal Uluç'a çok teşekkür ediyorum. Albüm ile ilgili çok güzel yazılar yazdılar.

Bildiğim kadarıyla Ulvi Cemal Erkin'in Köçekçe'si de CD'de yer alacaktı. Neden yok?

Bu konu benim için kanayan bir yara. Çalmama müsaade etmiyorlar. Hiç aklıma gelmedi eseri flütle yorumlamamı

Milano Falaut Festivali konseri hatırası: Bülent Evcil, James Galway ve Lior Kretzer (soldan sağa).

Milano La Scala Operası'nda düzenlenen Flautomania Festivali'ndeki konserin ardından kuliste çekilen bu fotoğrafta Bülent Evcil, Jean-Claude Gérard, Andrea Griminetti ve Patrick Gallois birlikte görülüyorlar (Üstte).

Geçmişte çok çabuk yılgınlık duyar, çabuk üzüldüm. Ama hocam James Galway'ın "senin derdin kimseyi alakadar etmiyor. Sen iyi çalmakla, insanları müziğinle mutlu etmekle sorumlusun" felsefesini öğreterek, sanatın psikolojik ve insani taraflarını iç içe işlediği derslerinin etkisiyle, zaman zaman içimde beliren depresif duygular anlamlı mutluluklara dönüşmeye başladı.

yapmıştık ve başarılı olmuştu. Gel, senin de önünü açalım" diye bilirler. Olaylara böyle bakmak gerek.

Yurtiçinde klasik, yurtdışında Türk repertuvarı...

Repertuar seçimlerini yurtdışı ve yurtiçi olarak ayırıyor musun? Özel tercihlerin var mı?

Yurtdışında özellikle Türk repertuvarı çalışıyorum. Müziğimi tanıtmayı, anlatmayı hedefliyorum. Yurtdışındaki dinleyiciler özellikle Türk eserlerini çok seviyorlar ve hatta ayakta alkışlıyorlar. New York'taki resitalimde tamamı Türk eserlerinden oluşan bir repertuar çaldım. Müthiş sükse yarattı. Türkiye'deki konserlerimde ise daha çok klasik repertuar çalmaya çalışıyorum, çünkü klasik repertuarı sevdirmeye uğraşıyorum. Geçenlerde Fulya Sanat Merkezi'nde, Mehmet Mestçi'nin düzenlediği festivalde ve İzmir'de Mozart'ın çocukluk yıllarında yazdığı altı sonatı çaldım.

Peki Anadolu?

Anadolu'ya çok gittim. Şanlıurfa, Adana, Mersin, Kayseri, Malatya, Trabzon, Karabük, Amasra ve Eskişehir'de çok sayıda konser ve ücretsiz masterclass'lar yaptım. Oradaki çocuklarla yazıştım, ilgilendim. Anadolu'daki konserlerimde Türk repertuarı çalmayı tercih ediyorum. Daha doğrusu, zaman zaman klasik repertuarı farklı repertuarlarla karıştırmak gerek ki, insanlar flütü sevsin, "bu bildiğimiz şarkılar flütle de çalınıyor muş" desinler. Sonra bir gün belki beni orkestrada çalarken görür ve orkestra müziğine ilgi duyarlar. Belli mi olur?

Bunlar hep zincirin halkaları...

Yurtdışı ile kıyasladığında, Türk seyircisinin müzikal algısını ne noktada buluyorsun? Burada neyi değiştirmek istersin?

Sözgelimi, on yıl öncesine kıyasla çok daha iyi bir yerde Türkiye. Bazı şeyler çok olumlu. Orkestralar iddialı, konserler iddialı. Kayıtlar yapılıyor. Orkestraların CD'leri çıkıyor, orkestralarımız uluslararası festivallerde çalıyor. On yıl önce, kim derdi ki *Andante* adında bir dergi çıkacak da böyle bir röportaj yapacaksın. Bunlar insanı çok mutlu ediyor tabii. Ama ben bunların da ötesinde, zirvedeki büyük şefleri ülkemize getirebilme-yi çok isterdim.

Çok şey değiştirdi o zaman değil mi? Ekol de farklılaştırdı...

Evet, kesinlikle. Çok pahalı sanatçılar tabii. Arturo Toscanini Orkestrası'nın Avrupa turnesine birinci flütçü olarak üst üste iki yıl katıldım. Bu turnede 16 konseri Lorin Maazel ile, diğer sekiz konseri de başka şeflerle çaldım. Maazel'in o zaman kaşesi

100.000 euroydu. Çok yüksek rakamlar olduğunu biliyorum, ama isterdim ki bir Türk Orkestrası'nı Zubin Mehta, Lorin Maazel gibi isimler yönetsin. İmkânım olsaydı, kesinlikle bunu yapmak isterdim.

"Bülent Evcil ve Sihirli Parmaklar" projesi

**Kariyerini konserler vererek geliştiriyor ve büyütüyor-
sun. Bu kadar birikimi, kendi ekolünü kurarak bir kurum
altında yürütmeyi hiç düşündün mü?**

Türkiye'de flüt ekolü ile çok şey yapmak isterdim ama kimse bana gelip de "gel bu konuda bir şeyler yap" demedi. Aksine, olmaması için ellerinden geleni yaptılar maalesef.

Şu an MİAM'da hocalık yapıyorum, fakat MİAM yüksek derecede İngilizce istediği için, ancak bu seviyede olan birkaç iyi öğrenci alabiliyorum. Dolayısıyla, çok fazla bir etkim olamıyor. Bunun dışında benimle çalışmak isteyen "gizli öğrencilerim" var. Hocalarından kaçanlar filan var aralarında. Derslerde hiçbir zaman hocalara saygısızlık etmiyorum, aksine,

çocukların o yöndeki yaklaşımlarına da set çekiyorum. Türkiye'nin her yerinde sık sık masterclass'lar yapıyorum. Benden yardım isteyen herkese elimden geldiği kadarıyla yardım etmeye çalışıyorum. En son, Fulya Sanat'ta on yetenekli genç ile birlikte "Bülent Evcil ve Sihirli Parmaklar" adında bir konser yaptık.

Bu projedeki motivasyon neydi?

Çocukların daha çok sahneye çıkabilmelerine destek olmak, bir arada çalmanın keyfini hissettirmek, çok sayıda flütün bir arada nasıl tınladığını göstermek, önlerini açmak ve dostluklarını pekiştirmek... Renkli bir repertuarımız

var. Proje önümüzdeki yılda da devam edecek.

Senin gibi uluslararası kariyer yapmak isteyen gençlere neler söylemek istersin?

Kendilerine yatırım yapsınlar! Bana gelen gençlere diyorum ki, "Galway'e gidin, Pahud'ya gidin. Kimi beğeniyorsanız ona gitmenin yollarını araştırın". Cevap olarak "ama çok pahalı, nasıl gidelim?" diyorlar. Sonra bir bakıyorum, üzerlerinden en pahalı giyisiler... Benim böyle bir yaklaşımım hiç olmadı onların yaşlarında.

Benim ne böyle marka kot pantolonlarım vardı, ne de ayakkabılarım. Bütün paramı Galway'ın yanına gidebilmek için biriktirdim. Hiç param yok diye ağlamadım bu şekilde. Çünkü yatırıma kendime yaptım ve sabahlara kadar çalıştım. İstedğim şeyin peşinden koştum. Gençler hayatlarında başarıya bir kapı açmak istiyorlarsa, muhakkak çalışmalılar, kendilerine yatırım yapmalılar ve içlerindeki kapıları açacağına inandıkları insana, insanlara gitmeliler.

Evcil, Tadeus Strugala yönetimindeki CRR Senfoni Orkestrası eşliğinde.

Flüt konusunda Türkiye'de bir değişim yarattın. Kendine has bir ton, taze bir enerji, ve aktif bir insan...

Ne mutlu bana. Bunu başarmak için çok uğraştım. Kendime ait, özgün bir tonum olsun istedim. İnsanlara ilham olmak, heyecan vermek, umut vermek her şeyden çok önemli. Her müzisyenin yapması gereken bir şey bu. Başka dünyalara alıp götürüyor, çabuk üzüldüm. Ama hocam James Galway'ın "senin derdin kimseyi alakadar etmiyor. Sen iyi çalmakla, insanları müziğinle mutlu etmekle sorumlusun" felsefesini öğreterek, sanatın psikolojik ve insani taraflarını iç içe işlediği derslerinin etkisiyle, zaman zaman içimde beliren depresif duygular anlamlı mutluluklara dönüşmeye başladı. Bunlar da öğrenilmesi ve öğretilmesi gereken gerçekler.

Kondisyonunu sporla da destekliyorsun.

Sporu çok seviyorum. "Fit olmak" gibi bir takıntım var, iki yıldır spor salonuna gidiyorum. Çocukluğumdan beri yüzüyorum, rüzgar sörfü, su kayağı ve kayt sörf yapıyorum. Ayrıca deniz üzerindeyken başka hiçbir şey düşünmüyorsun. Bütün sıkıntıların unutup ve tamamen yenilenmiş bir beyinle işine, hayatına geri dönüşyorsun.

En çok ne dinlendirir seni?

Uyumak! Konserlerden önce 1-2 saat karanlık bir odada yalnız kalıp gözlerimi kapatmak çok iyi gelir. Çalışayım düşüncesinden ziyade, rahatlamak ve konseri hayatın doğal bir parçası görerek konsere çıkmayı tercih ederim.

Önümüzdeki dönemlerdeki projelerin neler?

Solistlik kariyerimi yürütürken, senfoni orkestralarındaki görevlerimi hiç aksatmıyorum. Önümüzdeki sezon Borusan Filarmoni Orkestrası'yla *Carmen Fantezisi*'ni bu konserlerden hemen sonra da Avrupa'nın yine en iyi orkestralarından biri olan İtalya'daki Santa Cecilia Orkestrası'na (Roma) solo flütçü olarak üç konser yapmak için gideceğim. Ardından İstanbul Festivali'nde üç kez Borusan Filarmoni Orkestrası ile, bir kez de IDSO ile orkestra içerisinde solo flütçü olarak yer alacağım.

Sevgili Fazıl Say'ın Mezopotamya II. Senfonisi'nde solist olarak bas flüt çalarak yer alacağız. Fazıl piyano, ben bas flüt, arpta Çağatay Akyol ve teraminde Carolina Eyck ile katılıyoruz. Ağustos ayında ise İtalya'da bir masterclass yapacağım.

Masterclass'ların yanı sıra flüt yarışmalarında jüri başkanlığı da yapıyorsun.

Yakın zamanda böyle bir projeye davet edildin. Biraz anlatır mısın?

Afyon'da Dinar Belediyesi tarafından finanse edilen ve ikincisi düzenlenen Marsyas Uluslararası Flüt yarışması gerçekleştirildi. Frig'li Marsyas, mitolojide flütü icat edip çalarak, Tanrı Apollon'un liriyle yarışan ve onun gazabına uğrayan kahraman. Efsanenin geçtiği yer ise bugünkü Dinar. Onun için çok özel, değişik bir anlamı var. Jüride ise, jüri başkanı olarak ben, Çiler Akıncı, Sonat Sözer, İtalya'dan Torino Konservatuvarı'nın flüt hocaları Claudio Montafia ve şef Naci Özgüç yer aldı. A

Evciil'in Lior Kretzer eşliğinde İstanbul Müzik Festivali'nde verdiği konserden bir kare.

**Ünlü besteci
Franz Joseph
Haydn'in
piyano konçertoları
İsviçreli piyanist
Oliver Schnyder
yönetimindeki
"Academy of
St. Martin In
The Fields" ile
yeniden
yorumlanıyor.**

**Klasik müzik
severlerin arşivinde
mutlaka bulunması
gereken
"Oliver Schnyder -
Haydn: Three Piano
Concertos" albümü
Sony Music
etiketiyle müzik
marketlerde.**

 www.sonymusic.com.tr